

Til teneste!

«Bare den profilerte konservative kirkeaktivisten Egil Morland har konkrete planer...». Bokstavrimet i BT sin reportasje 24. aug. om kyrkjevalet får meg til å assosiere med PKK-geriljaen. Heile livet har eg arbeidd innanfor offisielle råd og kanalar i politikk og kyrkje. På dei siste kyrkjemøta var eg saksordførar for den nye dåpsliturgien, ein liturgi som vonleg vert eit kjærte felleseige i folkekyrkja vår. I ordskiftet om statskyrkja var eg ein av dei som sterkest fekk påverka fråsegna frå møtet. Og eg fekk sitja i panelet som i fleire timar drøfta kva det er å vera evangelisk-luthersk kyrkje i dag. Aktivist? I alle fall aktiv! Eg er glad i kyrkja, men meiner statskyrkja har utvikla seg til å bli ein utoleg institusjon i eit samfunn bygd på trus- og åndsfridom. Eg sluttar meg til politisk redaktør Holsen sin analyse, men snur på tittelen: M for Morland. Til teneste!

EGIL MORLAND, KOLLTVEIT

Livsgleden går tapt

SIDSEL BUGGE MONSEN fortalte om sin utviklingshemmede datter på 38 år, som stort sett hatt støttekontakt fra hun var 14 (BT 17.07.). Men nå er det slutt for hennes del, som for de fleste andre som bor i kommunale bofellesskap. Hun mistrives og er i ferd med å legge kraftig på seg, som resultat av en stillesittende og passiv tilværelse. «I dag er ikke boligen godt nok bemannet til at hun kommer seg ut annet en ved fellesaktiviteter, fortalte Bugge Monsen. Og dessverre er dette virkeligheten for langt de fleste. Også bemanningsmessig skal det spares! Bugge Monsen skal anke vedtaket fra Bergen kommune, slik mange pårørende gjør eller har gjort. Ifølge sosialtjenesteloven har kommunen ansvar for å gi støttekontakt til dem som har behov for det. Men siden det er kommunen som definerer behovet, blir vedtak sjelden omgjort.

«**POENGET MED** støttekontakter er at den enkelte skal få anledning til å gjøre ting på egen hånd utifra egne interesser», uttalte Tom Skauge i samme avisoppslag. Det er problematisk å forstå den kommunale tenkemåten. Hva med slitasje og sykefravær blant ansatte i pressede arbeidssituasjoner? Har man tenkt på fallet i funksjonsnivå når beboere ikke lenger får opprettholde sine ferdigheter og interesser, på livsgleden som dermed går tapt? Har man tenkt på det fysiske og mentale forfallet som følger med en passiv hverdag? Skal beboere kjede seg til forfall og på sikt bli enda mer pleietrengende?

DET ER EN SKAM å se hvordan Bergen kommune velger å behandle denne gruppen mennesker. Dette er ikke noe som *må* gjøres, dette er noe dere selv har valgt å gjøre. Å frata mennesker hjelp til å delta i samfunnet på egne premisser, er å frata dem et anstendig og meningsfullt liv.

TORILL KVAMME, AKSJON FOR SOSIAL RETTFERD OG INKLUDERING, BERGEN

Vi deltok alle i sorgen etter terroren 22. juli. Terrorofrene skal få oppfølging. Men en usynlig katastrofe utfolder seg i det stille, den består av mange individuelle skjebner som ikke klarer å tiltrekke oppmerksomhet.

De usynlige katastrofene

PSYKIATRI

Christine Lingjærde, styreleder Landsforening for pårørende innen psykisk helse

NÅ SKAL VI VELGE de politikerne som skal lede lokalsamfunnet videre. Hvordan skal vi skille mellom dem? Etter tragediene i Oslo og på Utøya fremstår politikerne unisont i enigheten om å prioritere støtte og oppfølging over tid til de som rammes av psykiske traumer.

Kan vi tillate oss å håpe at denne bevisstgjøringen kommer til å medføre økt satsning på de psykiatriske pasientgruppene når hverdagen setter inn igjen? Inntil nå har denne hverdagen hatt preg av nedskjæringer, nedleggelse og tvangsflytting der individuelle skjebner har lidt vondt.

KJELL HÅLAND, stedfortredende leder ved psykiatrisk divisjon i Helse Bergen, forteller i artikkelen «Terroren 22.7 åpner opp gamle sår» (BT 9. august 2011) at tidligere traumatiserte pasienter gjenopplever traumene selv om de ikke er direkte berørt av terroraksjonen.

De færreste av oss har god innsikt i psykologi og psykiatri, men i det vi opplever sterke følelser og empati etter tragedien, forstår vi hvor sårbare og involvert vi er alle sammen som medmennesker. Det er som om hele folket, anført av den politiske ledelsen, ble direkte rammet. Alle har del-

tatt i sorgbearbeidelsen, og en stor bølge av solidaritet, varme og medmenneskelighet har rullet over hele landet. Deltagelsen og medfølelsen har gått på tvers av alle politiske skillelinjer.

TIDLIGERE TRAUMATISERTE pasienter sliter med at de blir påminnet om det de har opplevd, men det vonde som gjenopples kan også være knyttet til erfaringene pasienter har av ensomhet og fravær av empati og konkret hjelp.

Det forstyrrende spørsmålet som stilles underbevisst er: «Skal det måtte skje så grusomme ting for at politikerne slutter å krangle og enes i hvilke grupper trenger støtte?».

NÅR PASIENTER VENTER i evigheter på et bosted, flyttes frem og tilbake som pakker, eller sitter alene uten oppfølging, får politisk uenighet og ansvarsfraskrivelse katastrofale konsekvenser. En usynlig katastrofe som utfolder seg i det stille, fordi den består av mange individuelle skjebner som ikke klarer å tiltrekke oppmerksomhet.

Det er blitt sagt at tragedien vil medføre at ting ikke lenger vil være som før, men at vi ikke skal la våre demokratiske verdier bli ødelagt. Betyr det også at tragedien har vekket samfunnet og

Har tragedien vekket samfunnet og politikerne?

politikerne i forhold til verdier som solidaritet, medmenneskelighet, empati, gavmildhet og mye annet som er i ferd med å bli glemt i et samfunn som rasjonaliserer, effektiviserer og legger ned uten å kaste en tanke på de menneskene som rammes.

HÅP: En stor bølge av solidaritet, varme og medmenneskelighet rullet over landet (bildet). Kan vi håpe at denne bølgen slår inn over politikerne slik at de psykiatriske pasientene som venter på oppfølging blir prioritert? Bildet er fra Askøy.

ARKIVFOTO: PAUL S. AMUNDSEN

Betyr det at tiden er inne for en endring i samfunnet?

VÅR OPPFORDRING er å se nærmere på hva det enkelte parti

tidligere har gjort konkret for de svakeste i lokalsamfunnet i tillegg til å lese partiprogrammet og høre på hva de lover å utrette i fremtiden.

Kirkevalg, eh ... jo da, men hvem, hva og hvorfor?

KIRKEVALGET

Andreas Ihlang Berg, Raus Folkekirke, leder i Norges Kristelige Studentforbund

TRAGEDIEN 22. JULI understreket kirkens betydning når det virkelig gjelder. Måten folk kom sammen på i kirken spilte en raus og inkluderende folkekirke med stor betydning for hele folket. Stor deltakelse ved kirkevalget hever taket for en kirke med plass til alle.

For er ikke denne rause og inkluderende kirken nettopp et resultat av et demokrati som gjør døren høy for folkelig mangfold? Et demokrati og mangfold som går under hvis ingen stemmer.

FOR MANGE KAN DET virke totalt meningsløst hvem man stemmer på til kirkevalget. Like

mange tror kirken er et homogent fellesskap av et samstemt gubbevelde som bryr seg mer om å slåss med bohemiske organisasjoner om kontroversielle låtvalg til messen, enn å gjøre verden til et mer himmelsk sted.

Og disse skal vi drive og stemme på! Ikke bare er de kliss like hele gjengen, men representerer vel også en eller annen gråsoner av noe man sikkert ikke er enig i uansett. Og heller ikke bryr seg om.

VISST KONFIRMERER VI datteren vår, og gifter oss i kirken. Men det er vel bare noe man gjør, og ungdommen følger vel ikke med under konfirmasjonsundervisningen uansett, eller hva? Og å gifte seg i kirken gjør man vel bare fordi det er tradisjonelt, og mye hyggeligere lokale enn tinghuset – så får presten si hva han vil, så lenge man bare kommer viet ut igjen.

Hendelsen 22. juli viser at hvem man stemmer på har betydning, at vedkommende kan bidra til en fortsatt åpen, åpnere, eller en mer lukket, utelukkende folkekirke. Greit, greit – men hvem i all verden mener hva om hva? Og hva betyr så dette da?

MED STOR FORSTÅELSE for forvirringen og usikkerheten, har Norges Kristelige Studentforbund gått sammen med flere organisasjoner om kampanjen Raus Folkekirke. På en meget oversiktlig og enkel hjemmeside har vi utfordret kandidater som svarer enkelt, klart, tydelig og raust – uten å svinne hen i uklare gråsoner.

Kandidater som representerer utvikling av verdiene til kirken hele Norge samlet seg om etter tragedien 22. juli: En raus folkekirke med inkluderende holdninger, som gjør

døren høy og porten vid for enhver som vil delta i kirkefellesskapet. En kirke som ikke utestenger og diskriminerer på bakgrunn av kjønn, tro, overbevisning, sykdom, etnisitet, alder, sosial status eller seksuell orientering.

I DEN KOMMENDE fireårsperioden er det mye som skal avgjøres. Vil du ha en kirke som tåler de åpne samtalerne? Som arbeider for mindre sosiale og økonomiske forskjeller i Norge og verden? En miljøvennlig kirke som styres av sine medlemmer gjennom åpne og demokratiske prosesser?

En kirke som ikke feigt unndrar seg åpne, utfordrende debatter, men som våger å være en tydelig stemme i kampen for et verdig liv for alle?

SIER DU JA til dette, har vi en liste over kandidater du kan gi din stemme til på hjemmesiden vår.